

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library

PROVINCIAL LIBRARY WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

PIK IV.

Ч. 100.

СУБОТА, 16 ГРУДНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 16th, 1922.

No. 100.

VOL. IV.

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ НА ЗАХОДІ КАНАДИ.

РОБІТНИКИ В КЕЛГАРИ БІЛЬШО В МІСЬКІЙ РАДІ.

КЕЛГАРИ, Алта., 14. грудня. — Вибравши трох кандидатів зі всіх сімох, робітничтво в Келгарі буде мати сего року більшість в міській раді. Робітники вже мають в міській раді трох своїх членів, а один член є незалежним робітником. Разом з трома нововибраними всіх робітничих членів в міській раді буде сім, а по противній стороні шість. Вибраними вчора членами міської ради є наступні: Вайт, Росселі та Литл — робітничі; Осборн, Кравфорд, Джанстон і МекДермід — буржуазні.

Членами старої міської ради, які осталися, є наступні: Дейвісон, Паркін і Бечелор — робітничі; Гарден і Гейл — буржуазні. Новий мейор Джордж Г. Вебстер є також з буржуазної сторони.

З МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ В АЛБЕРТІ.

Страйкері стріляють і кидують камінням на управителя майни і скебі.

ЕДМОНТОН, 14. грудня. — Нині рано управитель "Пен Коал Ко." Джек Старкей вів автомобілем до майни п'ятьох страйколомів. Коло брами майни збрала сія товпа страйкуючих майнерів, зложена з около 200 осіб. Коли Старкей зі своїми пасажирами зближився до майни, товпа страйкерів привтаала його і скебі вистрелили з револьвера і градом каменя.

В автомобілю Старкей виліз всі вікна, а самого Старкея ранено куниском шкла. Також зістали поранені находячі ся в автомобілю страйколомі.

В Кардіф страйкері держать ся добре; нема ні одного скеба. Наш дописуватель з Кардіф, Алта., доносить про страйк в тій місцевості наступне:

АНГЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ І БЕЗРОБІТНІ.

МІЛІОН ФУНТІВ ШТЕРЛІНГІВ НА ПОМІЧ БЕЗРОБІТНИМ.

Робітничі прося веда в парламенті обструкцію.

ЛОНДОН, 14. грудня. — При закінченю 15-годинної сесії парламенту, яка продовжилася ся завдяки тактиці послів Партіі Праці, парламент ухвалив вчора додаткових мільон фунтів штерлінгів на поборюванє безробітє.

Робітничі послі постановили у вівторок продовжати сесію парламенту аж до п'ятниці вечера, коли то парламент має бути відрочений, щоби тим способом примусити правительство підприняти дальші кроки щодо зменшеня безробітє.

Сесію замкнено серед окликів: "стидайте ся", "замикаете рот", "скандал".

Вони старали ся розвести дискусію над справою безробітє цілої сесії, однак міністер фінансів Стенлі Балдвін поставив вчора рано внесенє на замкненє сесії і се внесенє перейшло великою більшістю голосів. Внесенє прийнято такими окликами як: "стидайте ся", "замикаете рот", "скандал", як

страйк у нас в Кардіф стить добре. Виходимо на пикети майже шо ранку. Дух піднесеній. Кождай переконаний тепер стояти до кінця. Мітінги відбувають ся майже щодня. Маємо одного французького товариша, який розуміє добре положенє і промовляє завсїгда на мітінгах. Говорить по англійськи і по французьки. Має дуже великий вплив на послідніх. Всі три майни стоять; нема ні одного скеба. Надіємо ся страйк видержати.

А. Юр.

Замасковані пікетчики прогналі скебі від майни в Тейбер.

ЛЕТБЕРДЖ, Алта., 12. грудня. — П'ятнадцять замаскованих пікетчиків в майні Рігал в Тейбер примусили вчора ідути до роботи страйколомів вернутись назад.

В тій майні було недавно трохи клопоту через знижку платіи, яку компанія ввела в жите після того, як робітники відмовили ся її прийняти.

Страйкуючі майнери дальше пікетують майну і в ній працює лише пару людей.

БЕЗРОБІТЄ В АЛБЕРТІ.

В Едмонтоні більше безробітних як в Келгарі.

КЕЛГАРИ, Алта., 12. грудня. — Як виказує виданий вчора звіт провінціального бюро праці, перший раз за три роки безробітє в Едмонтоні перевищє безробітє в сім місті. Тижневий провінціальный звіт виказує, шо з 1.477 мушци зареєстрованих як безробітні, 553 припадає на бюро в Едмонтоні, а 542 на тутешнє бюро.

В цілій провінції зареєстровано за тиждень 1.672 безробітних мушци і жєнщини. Се число є р 1.274 осіб менше, як було в той сам час минушого року, коли було зареєстрованих 2.751 безробітних.

БЕЗРОБІТНІ СПІВАЛИ В ПАРЛЯМЕНТІ "ЧЕРВ. ПРАПОР".

ЛОНДОН, 13. грудня. — В передсідках англійського парламенту безробітні співаки вчора революційний гимн "Червоний Прапор". Вони дістались туди замішавшись з послами. Всіх безробітних співаків було 60.

Колі послі дувийшли до парламенту і заняли свої місця, безробітні розпочали демонстрацію, домагаючи ся роботи. Закликано поліцію і вона силою очистила парламент з безробітних.

АНГЛІЯ НЕ МОЖЕ ПЛАТИТИ АМЕРИЦІ ДОВП.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Премієр міністер Бонар Ло заявив нині в парламенті, шо Великій Британії не можливо є сплачувати Зауичення Держави довги, наколи вона не дістає нічого від Німеччини, Франції або Італії.

ДЕМОНСТРАЦІЯ 50.000 БЕЗРОБІТНИХ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 12. грудня. — Вчєра відбулась тут велика демонстрація безробітних, в якій взяло участь 50.000 осіб. Демонстрація спричинила шкєловите застановленє всего руху. Великому числу поліції владлось остаточно виперти демонстрантів з середини міста. Обчислюють, шо в самім Відні є більше як 100.000 безробітних і се число постійно зростає.

НІМЕЧЧИНА БЛИЗЬКА ШКєЛОВИТОГО УПАДКУ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Німєччина є дуже близько шкєловитого упадку, сказав нині в парламенті премієр Бонар Ло. Він заявив; шо се є одинока інформація, яку він може дати парламентови в справі репараций.

Тут сподівали ся, шо премієр зложить в парламенті звіт з конференції премієрів, яка відбула ся тут сего тижня і остаточно розбила ся, не привівши до ніякої згоди. Однак він нічого не сказав про конференцію в справі репараций.

ЯК АНГЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ВИТАЛИ МУССОЛІНЬОГО.

ЛОНДОН, 9. грудня. — Вчєра вечером приїхав на стацію Вікторія італійський премієр Муссоліні, який має брати участь в нараді аліантських премієрів. На повитанє Муссоліного збрало ся на стації около 60 фашистів і представники англійського правительства.

На вістку, шо має прибути провідник італійських фашистів, збрала ся коло стації кількатисячна товпа робітників, щоби виявити свій протєст проти "новочасного реакціонера". Коли Муссоліні висів з поїзду, товпа вдерла ся силою на стацію, побіла фашистів, які явили ся в чорних сорочках і шапках, та змусила до утечі диліоматів і самого Муссоліного.

ГРЕКИ КАРЮТЬ СМЕРТЮ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАЇ В ЗАХ. ТРАКІІ.

ДЕДЕАГАЧ, 5. грудня. — Грецькі військові власті в місті Ксанті повісили на публічній площі 8 провідників повстаї в Західній Тракії. Тракійські повстанці, здобувши хвилеву перевагу в Ксанті, утворили для Західної Тракії революційне правительство.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

Судять гр. Каролього.

БУДАПЕШТ, 5. грудня. — Розправа проти графа М. Каролього, бувшого президента угорського національного зібраня, розпочалась нині. Кароль є обжалований о зраду держави. Його доскаржують о видачу Угорщини в руки большевиців.

ГРЕКИ КАРЮТЬ СМЕРТЮ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАЇ В ЗАХ. ТРАКІІ.

ДЕДЕАГАЧ, 5. грудня. — Грецькі військові власті в місті Ксанті повісили на публічній площі 8 провідників повстаї в Західній Тракії. Тракійські повстанці, здобувши хвилеву перевагу в Ксанті, утворили для Західної Тракії революційне правительство.

Воло складало ся з турецьких і болгарських революціонерів. Революційне правительство му сіло уступити, коли до Ксанті прибули грецькі військові скріплєня.

Революційні відділи ведуть тепер проти Греків підздову війну, нападаючи на грецьку жандармерію і військо. Повстає обхопило села і містечка, де мешканці відкаують ся повизувати ся приказам грецьких властей.

Виконавців невіданого замаху на жите Шайдемана засуджено в Ляйтцигу на 10 літ тяжкої в'язниці.

ГРЕКИ КАРЮТЬ СМЕРТЮ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАЇ В ЗАХ. ТРАКІІ.

ДЕДЕАГАЧ, 5. грудня. — Грецькі військові власті в місті Ксанті повісили на публічній площі 8 провідників повстаї в Західній Тракії. Тракійські повстанці, здобувши хвилеву перевагу в Ксанті, утворили для Західної Тракії революційне правительство.

Воло складало ся з турецьких і болгарських революціонерів. Революційне правительство му сіло уступити, коли до Ксанті прибули грецькі військові скріплєня.

Революційні відділи ведуть тепер проти Греків підздову війну, нападаючи на грецьку жандармерію і військо. Повстає обхопило села і містечка, де мешканці відкаують ся повизувати ся приказам грецьких властей.

Виконавців невіданого замаху на жите Шайдемана засуджено в Ляйтцигу на 10 літ тяжкої в'язниці.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

Судять гр. Каролього.

БУДАПЕШТ, 5. грудня. — Розправа проти графа М. Каролього, бувшого президента угорського національного зібраня, розпочалась нині. Кароль є обжалований о зраду держави. Його доскаржують о видачу Угорщини в руки большевиців.

ДО МОСКОВСЬКОГО СОВІТУ УВІЙШЛО 1498 КОМУНІСТІВ.

МОСКВА, 13. грудня. — Близько компетний вислід виборів до Московського Совітє виказує, шо зістало вибраних 1.498 комуністів і 110 безпартійних.

Лише робітники і особи заняті в публічній службі мають право голосу. Конституція виключає від голосованя купців, посередників і всіх тих, шо нанимають других до праці.

НАРУТОВІЧ ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ПОЛЬЩИ.

ВАРШАВА, 11. грудня. — В суботу вибрано президентом Польщі Габрієля Нарутовича. Сей вибір викликав в Польщі ворожі демонстрації, які продовжались ся через неділю.

Националістичні послі заявили офіційно, шо вони не будуть попірати Нарутовича ні жадного назначеного ним сенатора. Вони кажуть, шо Нарутович є вибраний голосями Жидів, Українців, Німців і Росіянів та шо він дістав лише 186 польських голосів, в той час як на графа Замойського віддано 227 польських голосів, а 29 польських голосів було чистих.

(Післєдські від кандидатури на президента в послідній хвилі відтягнув ся.)

РЕАКЦІЙНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ НА УТОРЩИНІ.

БУДАПЕШТ, 8. грудня. — Міністер внутрішних справ предложив в парламенті законопроект, в яким пропонує завести систему інтервюваня "підозрілих осіб" і поліційну контролю над ними. Виготовлюючи сей законопроект, угорське правительство має на меті припинити в сей спосіб комуністичну пропаганду.

В законопроекті пропонуєт ся дальше, щоби "підозрілим" було заборонено брати участь в зібранях і вічах. Над листами, телеграфами і телефонами "підозрілих" поліція мала мати строгю контролю.

До групи "підозрілих" зачисляєт ся всіх тих, шо поширюють про Угорщину некорисні вїсті, які приносять шкоду краєви, або ображують патріотичні чи релігійні почування.

Збиранє грошей за границею для політичних цілей забороняєт ся. Поліція має мати повну контролю над часопісами і книжками.

ВІД ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА УКР. РОБ. ДОМУ В ВІННІПЕГУ.

Подаеть ся до загального відомє всім укр. робітникам міста Винніпегу і околиці, шо Драмастично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому відіграє в суботу, 16. грудня, драму єврейського драматурга Шаломо Аші "БОГ ПОМСТИ". Штука виставляєт ся пораз перший в Винніпегу.

В суботу, 23. грудня, Кружок відіграє найліпшу комедію І. Тобілевича "СВЕТА".

В протягу сего театрального сезону входить в репертуар Кружка наступні штуки: "СКУПНИЙ ЧОЛОВІК", світова комедія Ж. Молєра; "ЧОРНА ПАНТЕРА І БІЛИЙ МЕЛВІД", пєса В. Винніченка; "ВІЗНИК ГЕНШЕЛЬ", драма з європейських театрів німьєцького драматурга Г. Гавлтанга; "НЕ ХОДИ ГРИЦЮ НА ВЕЧЕРНИЦІ", популярна мєльодрама М. Старицького; "ЦІГАНКА А-ЗА", романтична мєльодрама після повісти Крашевського; "НА ДНІ ЖИТЯ", славна драма з репертуару московського художественного театру М. Горького; "БОГ, ЧОЛОВІК І САТАНА" і "МІРЕЛЕ ЕФРОС", драми славного єврейського драматурга Я. Гордіна.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ВІД ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА УКР. РОБ. ДОМУ В ВІННІПЕГУ.

Подаеть ся до загального відомє всім укр. робітникам міста Винніпегу і околиці, шо Драмастично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому відіграє в суботу, 16. грудня, драму єврейського драматурга Шаломо Аші "БОГ ПОМСТИ". Штука виставляєт ся пораз перший в Винніпегу.

В суботу, 23. грудня, Кружок відіграє найліпшу комедію І. Тобілевича "СВЕТА".

В протягу сего театрального сезону входить в репертуар Кружка наступні штуки: "СКУПНИЙ ЧОЛОВІК", світова комедія Ж. Молєра; "ЧОРНА ПАНТЕРА І БІЛИЙ МЕЛВІД", пєса В. Винніченка; "ВІЗНИК ГЕНШЕЛЬ", драма з європейських театрів німьєцького драматурга Г. Гавлтанга; "НЕ ХОДИ ГРИЦЮ НА ВЕЧЕРНИЦІ", популярна мєльодрама М. Старицького; "ЦІГАНКА А-ЗА", романтична мєльодрама після повісти Крашевського; "НА ДНІ ЖИТЯ", славна драма з репертуару московського художественного театру М. Горького; "БОГ, ЧОЛОВІК І САТАНА" і "МІРЕЛЕ ЕФРОС", драми славного єврейського драматурга Я. Гордіна.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Заходом виннігєського відділу Р.З.Т. відбусть ся в неділю 17. грудня в Укр. Роб. Домі о годині 2.30 по полудни МАСОВИЙ ПРОПАГАНДОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ.

На сім мітінгу буде обговорюватись значенє і завданє Робітничого Запозомого Товариства та інші організаційно-просвітні справи. Говорити будуть тт. В. Колісник і М. Шатувський.

Вступільний як для членів Р.З.Т. так і для нечленів. Приходять товариші робітники і робітничі на сей мітінг якнайчисленнійше.

ЗІЗД СТОВАРИШЕНЯ УКР. РОБ. ДІМ.

До філій і відділів Стоваришеня Український Робітничий Дім. Дорогі Товариші!

Екзекутивний Комітет Стов. Український Робітничий Дім отсим повідомляє всі Філії, Відділи і Загал Членства Стоваришеня, шо наступний регулярний річний Зізд Стов. У.Р.Д. відбусть ся на днях 15, 16 і 17 січня 1923 р. в салі Українського Робітничого Дому в Винніпегу.

ПРОГРАМА ЗІЗДУ:

1. Отворенє зізду.
2. Вибір президія зізду.
3. Вибір верифікаційної комісії і повіренє повновастей делегатів.
4. Справозданє заряду Стов. Укр. Роб. Дім.
5. Справозданє адміністрації "Укр. Роб. Вістий".
6. Справозданє заряду "Пролеткульту".
7. Справозданє Центр. Орг. Комітету Секції Жєн.-Робітниць.
8. Справозданє делегатів філій і відділів Стов. У.Р.Д.
9. Вибір комісії: контрольної, маеткової, просвітно-пресової, організаційної, статутової, резолюційної і фінансової.
10. Засіданя комісії і їхні справозданя.
11. Українські робітничі і фармерські дома в Канаді.
12. Робітничі діточі школи.
13. Орган Стоваришеня Укр. Роб. Дім.
14. Плян праці Видавництва "Пролеткульт" на наступний рік.
15. Робітничє Запозомогє Товариство.
16. Організація жєнщин-робітниць.
17. Організація фармерів.
18. Справа допомоги визвольній боротьбі в Східній Галичині.
19. Справа технічної помочи Радянській Україні.
20. Рєвізія статуту Стов. У.Р.Д.
21. Вибір заряду і контрольної комісії Стов. У.Р.Д. і комітетів на 1923 рік.
22. Замкненє зборів.

Програму належить добре обговорити перед зіздом.

Філії і Відділи Стоваришеня повинні сю програму добре обговорити на своїх зборах і перед зіздом надіслати до Екз. Комітету Стов. У.Р.Д. свої пропозиції шо до найкориснійшого розвязаня і поладженя поставлєних в програмі справ.

Праці представництва.

Філії і Відділи Стоваришеня, включаючи і всі Відділи Секції Жєнщин-Робітниць мають право вислати одного делегата, або одну делегатку за кожних своїх 25 членів або членкинь, або частину сего числа (коли Відділ числить менше чим 25 членів або членкинь, то все має право вислати одного делегата). Товариства, шо є членами Стов. У.Р.Д. мають право вислати по одному делегатові з правом рішачого голосу.

Братні делегати від товариств і посторонних організацій, а також члєни Стоваришеня, котрі не є делегатами, мають право дорадочого голосу, можуть брати участь в дискусії, давати пропозиції, але не мають права голосувати, хіба, шо в деяких справах таке право буде їм данє рішенєм уповномочєних делегатів.

Делегатки Секції Жєнщин-Робітниць.

Відділ Секції Жєнщин-Робітниць повинє подати про вислєнку своїх делегаток де се можливо, а де неможливо вислати від Відділу своєї делегатки, то належить дати повновасть делегатови від Відділу Стов. У.Р.Д.

Делегати від фармерських товариств.

Екзекутивний Комітет ширє запрошує на сей зізд представників фармерських товариств, які повинні взяти участь в зізді, вислаючи своїх делегатів зпоодинок, або по кілька товаришів спільно.

Назвиєка вибраних делегатів належить подати до відомє Екз. Комітету перед зіздом.

З товариським привітом,
Екзекутивний Комітет
Стов. Укр. Роб. Дім.

НОВІСТЬ! - ПЕРШИЙ РАЗ - НОВІСТЬ!

Драмастично-Співацький Кружок Укр. Роб. Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 16. ГРУДНЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

знамениту драму в 3-ох діях Шеломо Аші п. н.

БОГ ПОМСТИ

Штука "Бог Помсти" належить до найбільш серйозних драм в світовій літературі. Грана з великим powodженєм на всіх європейських профєсїональних сценах. На укр. сцені в Винніпегу ся штука виставляєт ся перший раз. Кружок докладає всяких старань, щоби сю штуку виставити як слід, — так само як попередні вистави в сім сезони на сцені Укр. Робітничого Дому в Винніпегу.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦЕНТІВ
(включаючи воєну таксу.)

ДІТЯМ ПОНІЗШЕ 14 ЛІТ ВСТУП ЗАБОРОНЕНИЙ.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Створарище "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповніщені в газеті рукописи не звертають ся, хіба що дописувальць визначить, що баже звороту своєї рукописи на слухай її неповніщені та залучить поштово марку на її пересилку.

ЗАПЕРЕЧУЄ ТЕ, ЩО САМ КАЗАВ.

Одним із найчорніших вчинків, які поповнив підчас свого короткого "парствования" диктатор Петрушевич, є без сумніву запродане галицькій армії царському генералови Денікінову. Сей вчинок не можна інакше назвати як зрадою, коли навіть брати справу з чисто національної точки погляду. Бо Денікін не признавав ніякої України, лише єдину, неділимую царську Росію, бо він ніцив на Україні українські школи, книгарні, газети, пам'ятники і взагалі все, що українське. Як скрайній монархіст, Денікін був також ворогом працюючих мас взагалі. І ось такому царському сатрапови видав Петрушевич "під опіку" галицьку армію.

Петрушевичіві у Відні і їхні сторонники в Америці і Канаді були зразу дуже огломошені фактом запроданя галицької армії Денікінову. Віденські петрушевичіві той ганебний факт збували з початку мовчанкою, а американські і канадські "дятроти", особливо ті, що без застережень стояли за Петлюрою, не раз навіть висловлювалися неприхильно на адресу Петрушевича. Однак з часом старі гріхи забувають ся. По воли запроданя галицької армії ставало "буденною" річчю, факт сей переставав бути в очах загалу таким страшним, яким був з початку. З сего скористали петрушевичіві. Тут і там почали між ними підносити гласи, що перехід галицької армії до Денікіна не можна уважати зрадою Петрушевича, що сей крок був подиктований konieczністю і т. п. Значуємо, що сего не мали відважити сказати петрушевичіві зараз по запроданню галицької армії Денікінову, а зробили вони се аж значно пізніше.

Одним із тих, що оправдують тепер Петрушевича за його запроданя галицької армії Денікінову, а навіть заперечують всякий договір між Петрушевичом і Денікіном — є др. Осип Назарук, який збирає тепер в Канаді гроші для Петрушевичіві війни у Відні. На всіх мітингах, які Назарук устроює для збирання грошей, він зосібна обговорює широко справу запроданя галицької армії Денікінову і представляє її в такому світлі, що між петрушевичівіми і Денікіном ніколи не було ніякої злуки ані навіть договору. Однак чи правду говорить Назарук? Чи дійсно так було, як він тепер каже довірливим українським робітникам і фермерам в Канаді? Послухайте, що сказав той самий Назарук не в Канаді перед робітниками, але перед такими самими як він "дипломатами" у Відні.

Сими днями ми отримали з Європи "Звіт засіданя Національної Ради у Відні" в дніх від 15-го до 29-го червня. В тих засіданях брали участь наступні особи: Лев Левинський, др. Кость Левинський, др. Євген Левинський, др. Кирило Трильовський, Ілія Семка, Семен Вітик, Антін Крушельницький, др. Роман Перфецький, др. Марітчек, Спінуд, Лев Петрушевич і др. Ернест Брайтлер.

В присутстві вичислених людей, на засіданю Національної Ради у Відні дня 20 червня 1922 року, Назарук сказав в своїй промові наступнє:

"Диктатура поповнила два блади і то не зі своєї вини, а під напором ідеології, ідучи за волею укр. народа (?), а саме: 1) Похід на Київ, бо ми вийшли в мішок, в яким мусли залудити ся, і 2) ЗА ПІЗНО ЗЛУЧИЛИ СЯ З ДЕНІКІНОМ, бо місяць вперед, коли він був ще сильний, моглисьмо прогнати большевиків. Се були нетакти політичні і сі два блади паду на карк української суспільности".

Чуєте, робітники і фермери, якою мовою балакає Назарук перед вами в Канаді, а якою перед "дипломатами" у Відні. То перед вами він говорить, що ніякої злуки з Денікіном не було, а кілька місяців тому назад він перед віденськими "дипломатами" не лише признавав, що злука з Денікіном була, але ще й жалував, що ся злука наступила за пізно, бо місяць вперед, коли Денікін був ще сильний, Петрушевич з Денікіном були би прогнали з України большевиків. (Чи так було би, се друга річ; білому Назарукові можна думати і говорити всьляко.)

Кожий тепер бачить, що Назарук нічим не ріжнить ся від інших "патріотичних" брехунів і крутарів, що він так само як і вони потрафить перекурчувати дійсність і послугувати ся брехнею, щоби лише видурити від легковірних людей доларя. Кожий тепер бачить, що Назарук лише назверх вдає чеснішого, як інших скомпромітованих "народні дятчі", а в дійсности — він таке саме злічко як і вони.

ДОБРОВОЛІВНІ ЦЕНЗОРИ.

Українська буржуазна і робітничая преса в Галичині дуже терпить від польської цензури. Робітничая преса в цілім світі терпить над собою цензурний гнет, отже вона з тим вже усвоєла ся. Буржуазна преса, яка дуже "боронить-свободу" друкованого слова, страшенно дямсентує, коли чує над собою цензурний гнет буржуазії "пануючої нації".

Такі тепер діють ся в Галичині з українською буржуазною пресою, яка є під обухом польської цензури. Ся преса дуже боронить тепер свободу слова, а за нею підписує вся українська "патріотична" преса в Канаді і Злуч. Державах.

Як вона в дійсности розуміє і знає свободу друкованого слова, нехай послужить сідуючий факт.

В Галичині розстріляла польська влада українських революціонерів Ст. Мельничука і П. Шеремету. Перед розстрілом адвокат С. Баран списав покійних біографію, а самі покійні написали листи до родини і знакомих. Розуміють ся, польська цензура сконфіскувала в українській галицькій пресі деякі місця з листів покійних. Однак галицька укр. буржуазна преса сим не задоволена ся і ще депо сама поконфіскувала. Львівська петрушевичівська "Свобода", яка виходить замість "Діла", в біографіях розстріляних, котрі списав адв. Баран, поконфіскувала всі місця, де говориться ся про перехід Мельничука і Шеремети до большевиків, про їх роботу на Україні і про нагородженє їх червоною командою. Отже сконфіскувала не польська цензура, але сама українська "патріотична" братія і тим самим

сфалшувала біографії покійних. Все, що було в біографії покійних червоного, українські "народні дятчі" сконфіскували.

Але ще дальше пішла українська чорносотенная преса в Канаді. Перед нами лежать три вінніпегські "народні" газети: "Укр. Голос", "Кан. Українець" і "Ранок". Не дивлячись, що всі вони кричать, що Мельничук і Шеремета се їх люди, лише "Укр. Голос" подав за старокраєвою пресою сфалшовані біографії, не сказавши від себе ані слова. Посмертні листи подали лише "Ранок" і "Канадський Українець" в таким виді, якими їх зробила польська цензура, а не в таким, в яким вони є в дійсности. І "Кан. Українець" і "Ранок" не подали листа Шеремети до своєї жєни до Бердичева, на Україні. Крім того "Кан. Українець" безмілосердно перекуртив лист Мельничука і Шеремети до товаришів. Ми радимо кождому читачеви переконати ся наочно, перечитавши той лист в "Кан. Укр." з 13. грудня на 2-ій сторині. Перекуртив і поставив під ними підписи покійних.

А "найкраще" зробив редактор "Укр. Голосу". Тому, що тт. Мельничук і Шеремета "були патріотами", редактор "Укр. Голосу" не подав і одного їх передсмертного листа. «Вон-воно» ще нічого, що він не подав. Немілі йому їх листи то й не подав. Але не подаючи до відома своїм читачам послідної волі розстріляних шляхетською владою борців-революціонерів, редактор "Укр. Голосу" поповнив гідке блюзнірство, уживаючи для свого дурного "мимоходом" деяких висловів з листів покійних. Уживає їх не тому, щоби сказати щось про послідну волю убитих революціонерів, але тому, що йому бракує власних "аргументів" для поборюваня "Укр. Роб. Вістей". Отже редактор "Укр. Голосу" витягає з листів покійних ті слова, якими т. Шеремета хотів заспокоїти своїх стареньких родичів і свою подругу, будучи свідомий того, який біль вони переживають з приводу його смерті.

Чому "Укр. Голос" не подав до відома своїм читачам повного змісту цих листів покійних революціонерів? Чому "Кан. Українець" і "Ранок" подали в сконфіскованім виді листи Мельничука і Шеремети, а лист послідного до жєни до Бердичева зовсім опустили? Если польська цензура сконфіскувала деякі місця з тих листів в галицькій пресі, то зате вони повністю були надруковані в "Укр. Роб. Вістях" з 9. грудня і в "Народній Волі" з 7. грудня і сі "патріотичні" шматки мали час до 13. грудня додати до листів сконфіскованих польською цензурою місця, а місяць сі є дуже важні.

Ось вони: В листі до родичів Шеремета пише, щоби вони подякували адвокатам за те, "що не дали мені змерти, не давши пізнати, що моя дорога — правийна дорога".

А "Кан. Укр." і "Ранок" в сім місци кінчать словами "не давши пізнати", а дальше ставлять в скобках (skonфісковано). А там, де Шеремета говорить до своїх братів "німста панам нехай жєвріє у Вас", також упускають сі слова і ставлять (skonфісковано).

Хто сконфіскував? Польський консуль в Вінніпегу? Чому він не сконфіскував в "Укр. Роб. Вістях"? Чому не сконфіскував в "Народній Волі"?

Се свідчить, що українські пани не хочуть, щоби в українських селян і робітників жєвріла пімста до панів. Бо Шеремета якраз натискає на слово "пані". Він не згадує спеціально про польського пана, але про пана взагалі і заповідає своїм братам Володьови і Феді, щоби у них жєвріла пімста до панів і щоби вони були "другими бідою, бо пані серця не має. Пан живе коштом бідого".

Сим покійний Шеремета заманифєстував своє класове становище, яке так немила всім українським панам і підпанкам і вони дуже вдячні польській цензурі, що вона помогла їм промовчати сконфіскованих місця.

А редактор "Укр. Голосу" пішов ще дальше за польську цензуру. Він просто не помістив ні одного листа. Сим, розуміють ся, він зробив дуже велику честь борцям-революціонерам, дані яких було-б великою обидою, щоби їх листи містили така петлюрівська шматка як "Укр. Голос". Однак, если-б редактор "Укр. Голосу" дійсно хотів сим зробити прислугу революціонерам, то він не витягав би з їх листів деяких висловів, представляючи своїм читачам погнібних революціонерів в цілковитому брехливим світлі. "Укр. Голос", як видно, має своїх читачів за послідних дурнів, які не повинні всього знати, тому чїняє їм під ніс те, що йому хочеть ся.

"Укр. Роб. Вісти" подали листи дослівно, і не жовануть перед своїми читачами того, що Шеремета пише до своїх релігійних родичів, що "така Божа воля". Але "Укр. Голос" зовсім обманув своїх читачів, він просто плюнув їм в очі. А інші укр. чорносотенні газети сфалшували біографії покійних і цензурували та поперекурчували їх передсмертні листи.

Ось як роблять українські патріоти!

Волицько.

ДОГОВІР РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

(Бєрєсть Литовський—Рапальо—Бєрлін.)

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей".)

Ще нам всім в ухах звенить бривізіт німецьких шабел, що ними безпорадно на приказ кайзера, Гіндебурга і інших піднівших стовпів німецького імперіялізму косила німецька армія все, що осмілилось ставити будь який опір їй в поході на майбутню червону Москву. Знеможений довгою війною тодішній, тільки що повставший проти своїх власних кровопивців, російський і український пролетаріят не міг воявати на два фронти — проти своїх і чужих імперіялістів.

І був заключений мир. Пам'ятний Бєрєсть - литовський мир. Дорого, дуже дорого коштував він трудові маси славієнських в той же час Радянських Рєпублік. Але ми треба було підписати, бо не можна було воявати на два фронти, до того ще після кількох діт тяжкої знемоги.

Але вже тоді ні в Росії ні на Україні не вірив ніхто з провідників революції, що подиктований німецьким імперіялізмом умови в Бєрєсть Литовському прийдеуть ся російському і українському пролетаріатови вповняти. Надії були на німецький пролетаріят і вони до певної міри здійснились.

Шульгін і з ними говорив, і тішлася Цєн. Рада, що, мовляв, "з нами говорять, нам кланяють ся, нас визнають". І пішла "радість" по всій Україні. Віддала Центр. Рада Україну до розпорядженя німецьким імперіялістам. І поділася кров робітників і селян, що не хотіли ні Німців, ні Центр. Ради, ні мира нею заключеного. Се таке наданє ще, що всякий його пам'ятає.

Перейдемо дальше. А що-ж робила делегация від У.С.Р.Р.? А звісна річ, не хотіли Німці з нею миритись, так вона поїхала до свого уряду "добиваючи сильніших мандатів".

І в порівнаню недовго прийшлося її добиватись. Поборкалася се кілька місяців і добилася.

І Центр. Раду, і Німців нею закляканих, післано назад в Німеччину. Уряд У.С.Р.Р. за няв ся очинуванєм своєї території. Робітничтво і селянство пішло йому з допомогою. В короткому часі ся маленька У.С.Р.Р. підчас Бєрєсть-литовської війни стала великою і міцнішою. В союзі з другим соціалістичним рєпубліканським стала навіть дуже сильною, непоборимою.

І в 1922 р. вже дрімущені Німці заключили договір з У.С.Р.Р.

І на підставі артикула 2 бєрєсть-литовського договору У.С.Р.Р. має право зажадати від Німців відшкодованя, яке має бути встановленє за всі шкоди, спричинені німецькими військами в час їх запрошеного Центр. Радою перебуваня на Україні.

Ні більше ні менше. Просиди в гостину, а ти не дивив ся, або не хотів дивитись, хто просить і чи має він право просити в не свою хату, так тепер плати за се, що погуляв.

Але на тім не кінчить ся. Уряд У.С.Р.Р. домагаєть ся поверненя йому всего майна, вивезеного тоді Центр. Радою, чи іншими сумної памяти урядами України в той час в Німеччину. Хочє поверненя домів, що їх закупили тут послід Центр. Ради за державні гроші.

Німецький уряд погоджуєть ся і мусить погодитись з сими домаганями. Все загарбанє в українських робітників і селян мусить їм бути зверненє.

Бідне селянство і робітничтво говорило в 1918 році, що воно є господарем у своїй хаті. І воно говорить се й тепер в 1922 році і нададі говоритимє се саме, бо воно сила.

Права на розговори воно не жєбрає, воно здобуває його.

II.

Бєрлін, 20. листопада 1922.

3,200,000 КОМУНІСТІВ.

Від такого приблизно числа організованих у компартії пролетарських борців зіхалили представники на 4 конгрєс Комінтерна — більш над півсотню країн там представили. Порівнюючи сей склад зі складом 3 конгрєсу, бачимо деякі зміни, що відповідають загальної картини класової борні у всесвітньому масштабі. Аналізуючи процес сей борні, помічаємо наростанє класової диференціяції. Капіталістичная рєакция чи соціальная революция — таку альтернативу ставляють в усіх країнах. Трегого не дано. Треба вибирати. І на сих двох полюсах концентрують ся ворожі одна другій сили. Промежні угрупованя зникають, ідучи чи по один чи по другій бік барикад. Стоять посередній неможливо, як неможливо прохажувати ся між військовими окопами під перестрілним вогнем.

Так зникає недоробок — п'ятретий (2½) Інтернаціонал разом з 2-им ідучи в обійми буржуазії. "Незалежні" вже немає, незалежно від своїх гучних гасел вони йдуть привизначним шляхом соціял-зрідництва: Навпаки, італійські "серватинні", мов блаудні сини, вертають до лона Комінтерна, зівєрившись у можливість іншим шляхом прийти до революції.

Таким-ж чином іде кристалізация буржуазних сил. Вони кидують облудливий лібералізм і отверто виступають з цинічними гаслами хияцького імперіялізму, не ховаючись, як раніш, за "шляхетні" гасла патріотизму, прогресу і т. п., на очах вихарочуючи свої прибутки і вилатки. Знята маскара. Не соромлять ся отверто подавати руку мерзеним пойдюкам суспільства, як що вони можуть служити чимсь капіталізовим, як ото сталося в Італії з фашистами.

Буржуазія ще підчас 3 конгрєсу злорядісно підмішувалася: йдуть сутинки Комінтерна, розвиток реакції. І справді ми бачимо зараз начеб-то зміненє реакційних рухів. Але по сути се не так. Се — сутинки перед світанком. Заостренє класових суперечностей приводить до заостреня й гасел, до кристалізації реакційних сил і побільшеня їх на рахунок хитавих міжкласових угруповань. Се побільшенє сил не дає. Історія учить, що сі угрупованя завжди паєсивні й на акцію нездатні. В моменті перемог вони линуть до ніг переможців, в моменті поразок — йдуть у рєстїєт зраджуючи при найменшій нагоді.

А одночасно та-ж нагота й цинічність гасел відкривають очі тим, хто ближше до другою класового полюса. З со-

го погляду дивлячись, акція фашистів в Італії, консервативний уряд в Англії, мілітаризм Франції і т. д. є позитивні факти. Вони прискорюють розвиток поділу, ведуть до неминучого краху капіталізму, усвідмлюючи пролетарській маси в єдинім можливім виході зі свого злиденного становища — революційнім виступі під гаслами Комінтерна.

А склад самого Комінтерна, склад партій, що обєднують ся ним, одночасно теж кристалізуєть ся. В них коїть ся те, що ми спостєргаємо в партійному життю у нас, коли "неп", обнявши буржуазні гасла й даючи змогу жити ся з ним, разом з тим очиняє партію від непевних, нетриких елементів, лишачи в ній тільки самовідданих, ширих, свідомих борців, що ніколи не відступлять з намеченого шляху, не зречуть ся своєї мети, не схильнять, не зябуть ся.

Теж їу партіях Заходу й Сходу, теж у Новому Світі, теж у далеких колоніях. Скрізь компартії гартують ся в невинній боротьбі з капіталом, скрізь склад їхній кристалізуєть ся, стає тривалим, міцним, нездатним, невідступним. Як що на початку всесвітньої комуністичної пропаганди иноді комуністичні організації виникали під впливом свіжого, невіпробованого ще в упертій боротьбі, революційного ентузіазму, так тепер, у часи, коли перєспекти всесвітньої революції яєвїшають, як перспективи в результаті довгих революційних процесів і воєн, склад компартій поповнюєть ся тими, хто свідомо йде на сю догву, уперту борню, здоачи собі справу з усіх її труднощів і пригод.

І таких товаришів ми маємо, з попередного підрхунку (статистичні відомості ще не зведєні достоту) понад 3¼ мільона. Се — військо Комінтерна, військо надїанє, непереможнє. А сила організованости ся непереможність ще збільшить. 4-ий конгрєс Комінтерна є живою демонстрацією організованости комуністичних сил. ("Вісти ВУЦВК").

Сибірським збїганням грозить смерть від голоду і недуг.

ТОКІО, 5. грудня. — Сибірським збїганням, які утікли з Владивостоку до Корєї, грозить цілковита загибля, коли вони не одержать негайної помочі. В Гензан, в Корєї, находить ся під теперішню пору около 7.000 сибірських збїгців, яких манджурські власти не хочуть перепустити через Манчжурію. Поверх 2.000 з них є хорі на різні пошести. Тяжкие вмирає по кількадесят осіб.

АНТОЛОГІЯ МИСТЕЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ НА УКРАЇНІ.

Видавничтво "Денниця" в Москві, Тверська 57, приступило до складаня антології української поезії, прози та критики за останні часи — доба до-революційна, революційна та ісляреволюційна. Редакція Видавництва вже має в своєму розпорядженю чималий матеріал, але для повноти антології бракує ще дечого. Тому "Денниця" звертаєть ся до робітників українського художнього слова з проханєм, в найблизній термін надіслати по зазначеній адресі такі дані: 1) корєснєнку житєпись автора, 2) фотографічну картку з власноручним підписом та 3) зразкові свої твори (друковані чи недруковані).

3 РОЗОРУЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В МОСКВІ.

МОСКВА, 7. грудня. — Учаєсники розоружної конференції прийняли остаточно за підставу нарад програму, яку предложив представник совєтського правительства Максим Лїтвінов.

Опозиція проти совєтської програми була часами така сильна, що здавало ся, що прийде до цілковитого розбиття конференції. На чаєл опозиції стояв представник польського правительства князь Радзівіл. Він заявив ся за ділковитим відкиненєм пропозиції совєтського правительства, доки не буде передискутована справа договору, який дає би гарантію, що жадна з держав не буде одна на другу нападаєти.

Максим Лїтвінов відніє побїду над опозицією, доказуючи, що неські договори, писані тільки на папері, є безвартієси. "Історія учить, — говорив Лїтвінов, — що всі держави домили договори, коли бачили, що се для них є догідним. Тому коли ви маєте дійсно намір розоружити ся, не кладіть ся на папір, але приступайте відразу до діла і зменшіть свої армії, як се ми пропонуємо". Підчас дискусії представник Литви від самого початку заявив ся за пропозицією представника Совєтської Росії. Його сїлами пішли опися представники Естонії, Фінляндії, оставляючи в опозиції Польщу і Латвію.

КАСОВАНЕ 8-ГОДИННОГО ДНЯ ПРАЦІ В НІМЕЧЧИНО.

БЕРЛІН, 4. грудня. — Пієтя класкамієсничного лєкванту робітників в хемічних заводах "Лєвергусон" повернули до праці, згодились на 9-годинний день праці.

Се є перша компанія в Німеччині, яка віднесла побїду над законом про 8-годинний день праці. Заходить правдоподобність, що й багато інших компаній піде її сїлдами. На се вже є чимало ріжних принак.

Президент Грієрер, який у правляє надрєсними провинциями, хоч сам є соціалістом, зарядив тимчасове звїшенє 8-годинного дня праці.

Властєлєтєв аналїзовив звіздів в Лїувїггафєн повідомил сявих 30.000 робітників, які є зльєквантовані, що праця не буде піднята наново, доки вони не згодять ся працювати 10 годин замість 8.

ШЕСТА ЧАСТИНА СВІТА.

Німецька наукова експедиція під проводом д-ра Фільхнера розслїдила край полярного бігуна і описала цілковито нову частину світа. Експедиція розслїджує дальше. З дотеперішних звітів довідуюмо ся, що в новій частині світа живуть цікаві звірята і панує богата рєстінність.

Японія відступила Шантунг Китаєви.

ТОКІО. — Міністерство заграничних справ оповістило, що дня 2. грудня підписано угоду між Китаєм і Японією в справі Шантунга. Передача всіх японських установ в провинції Шантунг відбула ся 5-го грудня і тоді зачала ся евакуация японських військ.

